

Hans (prof.dr. J.B.A.M.) Schilderman is hoofdredacteur van *Handelingen* en hoogleraar Religie en Zorg aan de Faculteit Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen. | h.schilderman@ftr.ru.nl

Mooi palet

Vele jaren geleden mocht ik als jonge PhD-student spreken tijdens het jubileumsymposium van de Klinisch Pastorale Vorming (KPV) op Zon en Schild in Amersfoort. Ik was supertrots omdat ik in mijn survey-onderzoek meende gevonden te hebben dat pastores die de KPV gevolgd hadden significant minder bekwaam waren dan diegenen die de training niet gevolgd hadden. Er ontstond geroezemoes en *founding father* Heije Faber voegde me toe: 'U heeft een voortreffelijk verhaal gehouden, maar ik ben het in het geheel niet met u eens.' Zeker een ontnuchterende ervaring voor een net begonnen onderzoeker zonder enige ervaring in het pastorale veld. Ook nu ik als docent studenten instrueer over de verhouding van wetenschappelijke kennis en professionele veldervaring, heb ik het moeilijk. De ideale opvatting dat theorie en praktijk elkaar bevruchten mist dat het vooral aparte werelden zijn. Je kunt dat betreuren, omdat het afgestudeerde academici het veld in stuurt om aldaar te leren wat het vak 'in het wild' inhoudt.

Zo ruw gaat het natuurlijk niet. Tijdens stages krijgen studenten opleidingssupervisie, eigenlijk volgens een model dat in Nederland steeds sterk op de KPV geënt is geweest, met veel aandacht voor identiteitsverheldering en psychodynamiek. Of dat nu nog steeds zo is valt te betwijfelen. Supervisie kent meer nuchtere definities, zoals 'het leren door reflectie op eigen werkervaringen' (LVSC), kent meer aandacht voor leertheorie en raakt gebonden aan professionele producten. Er is een nieuwe generatie supervisoren aangetreden die andere generaties studenten in een levensbeschouwelijk gevarieerde cultuur begeleidt. De KPV is uiteraard bekend maar resoneert ook als echo uit het verleden.

Daarom is het goed om pas op de plaats te houden en aan supervisoren van verschillende theologische en religiewetenschappelijke opleidingen te vragen wat hun praktijken, ervaringen en idealen bij supervisie zijn. Gastredacteur Michael Scherer-Rath heeft deze taak op voortreffelijke wijze op zich genomen. Zes opleidingen laten in hun eigen keuken kijken en dat levert een mooi palet op van de huidige stand van zaken in de opleidingssupervisie. Eigenlijk een broodnodige voorzet om de discussie over theorie en praktijk te kunnen blijven voeren.

